

CONSILIUL JUDEȚEAN CONSTANȚA

HOTĂRÂREA nr. 360
privind acordarea post – mortem a titlului de
„Cetățean de onoare al Județului Constanța” istoricului Adrian Rădulescu

Consiliul Județean Constanța, întrunit în ședința din data de 19.12.2018.

Având în vedere:

- Expunerea de motive a Președintelui Consiliului Județean Constanța;
- Raportul Direcției de Turism și Coordonarea Instituțiilor de Cultură;
- Raportul Comisiei de specialitate pentru Cultură, Culte, Monumente;
- Regulamentul pentru acordarea titlului de „Cetățean de onoare al Județului Constanța” aprobat prin HCJC nr.95/2010;

În temeiul dispozițiilor art.91 alin.(1) lit. f) precum și ale art.97 din Legea nr.215/2001 privind administrația publică locală republicată, cu modificările și completările ulterioare.

HOTĂRĂȘTE :

Art.1. Se acordă, post – mortem, titlul de „Cetățean de onoare al Județului Constanța” istoricului Adrian Rădulescu.

Art.2. Direcția Generală de Administrație Publică și Juridică va transmite prezenta hotărâre persoanelor interesate, în vederea ducerii la îndeplinire.

Prezenta Hotărâre a fost adoptată cu un număr de 34 voturi pentru, voturi împotriva șiabțineri.

Constanța 19.12.2018

PREȘEDINTE,
TUTUIANU MARIUS HORIA

CONTRASEMNEAZĂ,
Secretar al Județului
MARIANA BELIU

CONSILIUL JUDEȚEAN CONSTANȚA

EXPUNEREA DE MOTIVE

la proiectul de hotărâre privind acordarea post – mortem a titlului de „Cetățean de onoare al Județului Constanța” istoricului Adrian Rădulescu

Una din preocupările permanente ale Consiliului Județean Constanța constă în promovarea actului cultural constănțean, asimilat celui național și implicit în recunoașterea valorilor care prin activitatea lor au sădit sămânța nemuririi în sufletele tuturor celor care într-o formă sau alta au fost părtași.

Pe site-ul www.ziuacostanța.ro al cotidianului ZIUA de Constanța secțiunea **Personalități din Constanța Portrete. Oameni care au făcut istorie culturală în Dobrogea**, găsim următoarele referințe scrise de către Aurelia Lăpușan, cu privire la omul care a fost Adrian Rădulescu:

„Prof. univ. dr. Adrian Rădulescu a reprezentat un punct major de reper în evoluția științei istorice românești și în crearea tradiției universitare constănțene. Ctitor de instituție și formator de destine umane și profesionale, prof. univ. dr. Adrian Rădulescu (n. 1932 - d. 2000) a deținut importante funcții administrative, drept recunoaștere a meritelor sale profesionale incontestabile: director al Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța (1969-1990), rector al Universității „Ovidius” Constanța (1990-1991), primar al municipiului Constanța (1989-1990), prefect al județului Constanța (mai 1990 - noiembrie 1991). La 5 mai 2000, a încetat din viață după o îndelungată suferință. Medalionul de față este un modest omagiu adus acestei personalități a Dobrogei care a cîntorit în cultura locului.

„Am scris cu mai multe prilejuri despre istoricul căutător timp de o jumătate de secol în tainele pământului Scythiei Minor, despre universitarul care a sădit în sufletele tinere dragostea pentru istorie, primul rector al primei universități dobrogene, despre omul politic angajat să schimbe rânduielile sociale, Adrian Rădulescu. O autoritate a Cetății, un glas tunător și ferm, cu o bogată activitate managerială în muzeologia românească, cercetătorul, publicistul și autorul unor unice monografii despre Dobrogea”.

.....
„Adrian Rădulescu a reprezentat fațeta riguroasă a cercetării și clasificării actului de descoperire arheologică”, scria Corneliu Leu. „Act prin care s-a ordonat și s-a structurat Muzeul Național din Constanța atât în dimensiunile sale expoziționale, cât și în cele ale unei mari instituții de cercetare și dezbateri. Un intelectual creator, plin de intuiție și de cultură istorică, datorită cărora dădea valoare de certificat deducțiilor din cărțile care-i formează opera. Un istoric modern, superb cunoscător al devenirilor, evoluțiilor, vicisitudinilor și destinelor acestei părți de lume - cu alte cuvinte: al vieții cetățenilor ei din toate timpurile.”

„S-a născut la 16 august 1932 în comuna Dorobanțu, județul Călărași. Fiu al preotului Vasile Rădulescu, a învățat să iubească și să respecte valorile creștine, cultura și pământul românesc, sentimente care i-au modelat gândirea și atitudinea de-a lungul vieții”.

.....
„În anul 1972 a obținut titlul de doctor în istorie al Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, cu teza „Dezvoltarea meșteșugurilor în Dobrogea romană. Ceramica”, sub îndrumarea academicianului Constantin Daicoviciu”.

„A fost împătimit de muncă și angajat unei singure instituții: Muzeul de Istorie Națională și Arheologie. Din anul 1956 a fost, pe rând, muzeograf, șef de secție (1965), director adjunct (1968) și director (1969 - ianuarie 1990 și, apoi, din octombrie 1992 până la sfârșitul vieții)”.

„Preocupat de problemele atât de complexe ale arheologiei și muzeografiei dobrogene, a străbătut ținutul de la un capăt la altul, verificând starea monumentelor arheologice cunoscute de mai multă vreme; înregistrează alte obiective noi, sprijină cu generozitate cercetările întreprinse de colectivele de arheologi (indiferent de instituțiile cărora le aparțineau ori de perioada investigată) pe diferite șantiere și impulsionează, cu o energie impresionantă, atât cercetările de teren, cât și activitatea de valorificare științifică și muzeistică. Cu talent, entuziasm și stăruință, a reușit să imprime în conștiința tuturor celor ce făceau cunoștință cu Dobrogea respectul pentru arheologia și istoria ei”.

„Ca arheolog, a participat la săpături și a condus șantiere de interes național, având șansa și flerul să scoată la lumină: zidul de incintă al Tomisului, 1958, Edificiul Roman cu Mozaic, termele de la Tomis („Lentiarion“), complexurile de monumente romano-bizantine din sectorul de vest tomitan, Parcul Catedralei, 1971-1974, diferite alte șantiere de salvare din peninsula Constanței sau din teritoriul rural aferent orașelor Tomis și chiar Callatis, cercetările din complexul rupestru de la Basarabi, 1957, necropola feudală-timpurie de la Castelu, 1958, zona atelierelor meșteșugărești de la Telița, jud. Tulcea etc.”.

„În anul 1974 a inițiat cercetările arheologice sistematice de la Albești, șantier pe care l-a condus până la sfârșitul vieții. Cetatea greco-indigenă Albești, din teritoriul callatian, obiectiv de referință pentru înțelegerea evoluției raporturilor dintre teritoriile rurale și cetățile vest-pontice în perioada greco-elenistică, este singurul sit de acest tip cercetat sistematic în Dobrogea.

„Tezaurul de statui de la Tomis a fost scos la lumina zilei în 1962. La 6 m adâncime sub pământ a fost descoperit celebrul grup de 24 de statui romane care au dus faima muzeului constănțean în țară și peste hotare: Fortuna cu Pontos, Șarpele Glycon, Aedicula cu Nemesis etc.”.

„A avut o importantă contribuție la individualizarea cursului istoric al Dobrogei, prin publicarea monografiei „Istoria Dobrogei“ (în colaborare cu I. Bitoleanu), volum apărut în două ediții, un adevărat manual pentru toate vârstele. Prin contribuțiile sale la editarea primelor două tomuri ale seriei „Istoria Românilor“, publicate sub egida Academiei Române, s-a reușit integrarea istoriei dobrogene în cea a României, aspect de maximă importanță pentru cunoașterea integratoare a provinciei la țară”.

„Zeci de cărți, sute de articole, organizarea mai multor manifestări științifice internaționale poartă semnătura istoricului. Adrian Rădulescu s-a dedicat organizării și întemeierii de noi muzee, dar și susținerii lucrărilor de restaurare și conservare a monumentelor istorice. S-a ocupat de organizarea noilor obiective muzeistice, între care Muzeul de Istorie Națională și Arheologie din Constanța, reamenajat în actuala clădire la 25 decembrie 1977”.

„Între anii 1974 și 1977 a coordonat lucrările de restaurare a Monumentului de la Adamclisi, prin impunerea variantei autoportante, care a permis reconstituirea acestuia în forma inițială; în paralel, s-a preocupat direct și de amenajarea muzeului din localitate, menit să pună în valoare atât piesele originale ale monumentului, cât și cele mai reprezentative descoperiri din Cetatea Tropaeum Traiani, într-o modalitate care situează obiectivul în cauză printre cele mai apreciate muzee din țară”.

„Prin eforturi care i-au aparținut în mare măsură, a reușit să convingă autoritățile vremii să realizeze și muzeul de sit de la Histria, unde, în locul unei modeste construcții, s-a clădit una modernă, spațioasă, în care sunt conservate și expuse piesele străvechii colonii grecești și ale teritoriului învecinat”.

„Activitatea sa atât de susținută i-a atras o binemeritată recunoaștere internă și internațională: 1969 - președinte al Filialei Constanța a Societății de Studii Clasice din România, 1970 - director al Centrului de Studii Ovidiene, 1985 - vicepreședinte al Institutului Român de Tracologie și președintele Filialei Constanța a aceleiași instituții; în anul 1985 devine membru corespondent al Institutului German de Arheologie din Frankfurt am Main, în 1988 - președinte al Filialei Constanța a Asociației Oamenilor de Știință, membru al Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice (1990-1996) și președinte, pentru un timp, al acesteia (1995), membru al Comisiei Naționale de Arheologie (între 1976 și 1999) și președinte al acesteia (între 1993 și 1997), comisie care întrunește unii dintre cei mai valoroși specialiști din institutele de profil ale Academiei Române, din rețeaua Ministerului Culturii și Cultelor și din cea a Ministerului Educației și Cercetării Științifice”.

„A cultivat într-un mod strălucit legăturile cu muzeele, instituturile de cercetare din țară și din străinătate, cu oameni de știință sau de cultură, toate acestea răsfrângându-se asupra prestigiului muzeului și al Constanței”.

„În vremea lui Adrian Rădulescu, cultura locului avea ca principal punct de referință Muzeul de Istorie Națională și Arheologie. Avea autoritate, charismă, relaționa cu oricine, era un luptător pentru cauza culturii constănțene. Stau mărturie intervențiile, uneori vehemente, către autorități pentru salvarea de monumente, editarea de cărți, deschiderea de noi șantiere arheologice”.

„Îi datorăm uriașele eforturi pe care le-a depus, alături de un grup de inițiatori, la nașterea primei instituții de învățământ universitar a Dobrogei, Universitatea „Ovidius”. Și căreia i-a fost primul rector”.

„În ianuarie 1990 a devenit primul primar general postdecembrist al județului Constanța, iar după alegerile din 20 mai 1990, primul prefect al acestuia (până în noiembrie 1991). A fost una dintre cele mai tumultuoase perioade ale vieții sale, își amintește fiica sa, Anca Constantin. S-a angajat deplin, cu energia și dăruirea care-l caracterizau, în activitățile complexe, specifice începutului vieții noastre democratice; a crezut în victoria noului”.

„Era sensibil la durerile altora; suferea din cauza limitelor (cel mai adesea obiective) care-i erau impuse în satisfacerea cerințelor numeroase și justificate ale semenilor. Nu a neglijat niciun moment problemele istoriei, ale culturii și ale învățământului, ale altor domenii - sociale sau economice -, chiar dacă împlinirile n-au fost întotdeauna pe măsura speranțelor”.

„Sub conducerea prefectului și profesorului Adrian Rădulescu s-au desfășurat amplele manifestări științifice și culturale din 1991, prilejuite de împlinirea a 2.500 de ani de existență arheologică și a 2.250 de ani de la prima atestare literară a Tomisului. A sprijinit Biserica Ortodoxă Română ca membru, timp de peste două decenii, în Consiliul Eparhial și în Consiliul Național Bisericesc, contribuind decisiv la transformarea Episcopiei Tomisului în Arhiepiscopie.”

În semn de recunoștință pentru o viață dedicată spațiului dobrogean, care a îmbunătățit prin complexitatea sa cultura constănțeană, Direcția de Turism și Coordonarea Instituțiilor de Cultură consideră oportună acordarea post – mortem a celei mai înalte distincții civile acordate de instituția noastră, Titlul de „Cetățean de Onoare al Județului Constanța” istoricului Adrian Rădulescu.

Acordarea titlului de Cetățean de onoare al județului Constanța se face în conformitate cu dispozițiile Regulamentului aprobat în acest sens prin HCJC nr.95/2010, cu respectarea criteriilor și procedurii stabilite prin acesta.

Având în vedere cele menționate, supun spre dezbateră și aprobare prezentul proiect de hotărâre privind acordarea post – mortem a titlului de „Cetățean de onoare al Județului Constanța” istoricului Adrian Rădulescu.

**PREȘEDINTE,
TUTUIANU MARIUS HORIA**

CONSILIUL JUDEȚEAN CONSTANȚA
Direcția de Turism și Coordonarea Instituțiilor de Cultură

RAPORT

**la proiectul de hotărâre privind acordarea post – mortem a titlului de
„Cetățean de onoare al Județului Constanța” istoricului Adrian Rădulescu**

În conformitate cu prevederile Legii administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare coroborate cu Regulamentul pentru acordarea titlului de „Cetățean de onoare al Județului Constanța”, consiliul județean poate conferi persoanelor fizice române sau străine cu merite deosebite titlul de „cetățean de onoare al Județului”, în baza Regulamentului propriu prin care se stabilesc condițiile acordării și retragerii titlului conferit, drepturile și îndatoririle titularilor acestor distincții.

În semn de recunoștință pentru o viață dedicată spațiului dobrogean, care a îmbunătățit prin complexitatea sa cultura constănțeană, Direcția de Turism și Coordonarea Instituțiilor de Cultură Subordonate consideră oportună acordarea a celei mai înalte distincții civile acordate de instituția noastră, titlul de „Cetățean de Onoare al Județului Constanța” istoricului Adrian Rădulescu.

Conform Regulamentului pentru acordarea titlului de „Cetățean de onoare al județului Constanța”, în cadrul festivității de decernare, se va înmâna unui membru al familiei istoricului Adrian Rădulescu, diploma și o plachetă realizată în acest scop, pe care va fi reprodușă stema județului Constanța.

Față de cele prezentate mai sus, considerăm că prezentul proiectul de hotărâre privind acordarea post – mortem a titlului de „Cetățean de onoare al Județului Constanța” istoricului Adrian Rădulescu se încadrează în prevederile legale în vigoare, motiv pentru care propunem adoptarea acestuia în forma prezentată.

Direcția de Turism și Coordonarea Instituțiilor de Cultură
Director Petraehi Mihaela Anca

**CONSILIUL JUDEȚEAN CONSTANȚA
COMISIA DE SPECIALITATE PENTRU CULTURĂ, CULTE, MONUMENTE**

RAPORT

Comisia de specialitate pentru cultură, culte, monumente, întrunită în ședința de astăzi,*17.12*.....2018, a analizat Expunerea de Motive a Președintelui Consiliului Județean Constanța și Raportul Direcției Cultură, Sport, Turism și Sănătate la proiectul de hotărâre privind acordarea post – mortem a titlului de „*Cetățean de onoare al Județului Constanța*” istoricului Adrian Rădulescu.

Suntem de acord cu proiectul de hotărâre sus amintit.

Comisia de specialitate pentru cultură, culte, monumente

**PREȘEDINTE.
Berăra Nicóleta**